

Foretræde for Udenrigsudvalget

Kvaliteten af beslutninger om den bilaterale bistand.

NGO Forum diskuterede på sit møde den 31. januar den politiske beslutningsproces omkring den bilaterale bistand generelt og mere specifikt beslutningen i december om at fravælge tre lande (Benin, Zambia og Cambodja). Denne henvendelse er udtryk for en dyb bekymring overfor dels den vilkårlighed, der kendetegner beslutningerne, dels fraværet af en rimelig beslutningsproces. Begge elementer er efter vores vurdering til stor skade for dansk udviklingspolitik.

For første gang i rigtig mange år er der ikke et bredt politisk flertal bag den danske udviklingspolitik. For knap et år siden blev den nye strategi vedtaget med et snævert politisk flertal. Den formelle høringsproces resulterede kun i kosmetiske ændringer, f.eks. forblev uddannelse nedprioriteret på trods af markante tilkendegivelser fra stort set alle sider, vel og mærke også tilkendegivelser fra (alle?) partiernes ordførere.

Landefravalg er sket helt uden konsultation (Bolivia, Nicaragua) eller efter en meget kort og formel høringsproces (Benin, Zambia, Cambodja), hvor resultatet var mere eller mindre givet på forhånd. NGO Forum tilkendegav i den forbindelse, at vi ikke ville deltage i debatten, fordi høringsfristen var meget kort og fordi processen ikke var tilrettelagt med henblik på en reel diskussion af, hvorfor vi vælger til og fra.

Den sikkerhedspolitiske vurdering spiller tydeligvis en stedse større rolle i vurderingen af, hvilke lande Danmark prioriterer. Det betyder reelt mindre om dansk bistand gør eller har gjort en vigtig forskel, om der er tale om en 'donor darling', som alle donorer flokkes omkring, eller om en 'donor orphan', hvor få donorer er til stede, ligesom andre substantielle perspektiver tillægges mindre betydning. Eksempelvis blev Bolivia fravalgt på trods af at DANIDAS indsats ifølge DANIDA selv havde den højeste målopfyldelse (over 90%) af samtlige bilaterale samarbejdslande og selv om Danmark havde en central rolle i en relativ beskeden donorkreds.

Mange af NGO Forums medlemmer har støttet en stærkere indsats i 'skrøbelige stater', men vi havde håbet og forventet en mere seriøs debat om de særlige udfordringer dét giver og hvilke strategiske overvejelser det bør afføde. Alle ved at indsatsen i sådanne lande er langt mere risikofyldt end i andre lande, og at man af samme grund må forvente grimme fiaskoer engang imellem. Derfor er der et stærkt behov for at etablere et mere sikkert strategisk fundament og for at etablere en bred politisk opbakning til en sådan indsats. Mange af NGO Forums medlemmer har årtiers erfaring i at arbejde i skrøbelige stater og kan bidrage seriøst til en sådan debat.

Verdensbankens rapport i 2011 vil fokusere på arbejdet i netop skrøbelige stater. Rapporten lanceres så vidt vides i slutningen af april. Vi håber at rapporten kan være et godt grundlag for en seriøs dansk debat om mål og midler og til at etablere et mere sikkert grundlag for strategiske tilvalg og fravalg af lande, hvor Danmark bilateralt gør en indsats. Vi håber også, at hovedformålet med dansk udviklingsbistand – bekæmpelse af fattigdom – vil få den plads, det fortjener, uanset om der er stærke sikkerhedspolitiske interesser, der måtte trække i en anden retning.

Vi vil gerne invitere Udenrigsudvalget til sammen med NGO Forum at sikre at ovennævnte problemstillinger bliver diskuteret seriøst og konstruktivt.

På vegne af NGO Forum

Vagn Berthelsen
Formand for NGO Forum
Generalsekretær IBIS